
PROGRAM Historie ve veřejném prostoru

Nabídka studijních předmětů, kurzů a seminářů Doktorský studijní program Historie ve veřejném prostoru

předmět: **Historie ve veřejném prostoru: úvod do studia** (povinný - 1. ročník)

kód v SIS OPDD1D105A

garant: PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc., prof. PhDr. Jiří Pokorný, CSc.

forma výuky/forma kontroly: přednášky a semináře/zkouška

anotace: Cílem předmětu je uvést do tematiky, přiblížit jeho funkci a význam, ukázat příklady dobré praxe. Učí studenty analyzovat přístupy veřejnosti k historii a vhodnými metodami jí naopak prezentovat výsledky historické práce. Představuje různé formy historické kultury a historické paměti, jejich proměny v čase a prostoru, poskytuje znalosti potřebné pro tvorbu, organizaci, realizaci a evaluaci vzdělávacích koncepcí a edukačních programů v oblasti péče o kulturní krajinu, hmotné i nehmotné kulturní dědictví.

Hlavní témata:

- Pojetí Historie ve veřejném prostoru (Public History),
- Interpretace a prezentace minulosti,
- Politika paměti a paměťové instituce,
- Historie a paměť krajiny,
- Sociální dějiny umění a kulturní historie,
- Interpretační strategie pro potřeby kulturních institucí a státních úřadů,
- Spolupráce se školami a dalšími vzdělávacími institucemi.

Studijní literatura:

Výběr z literatury:

ANDERSON, Gail (ed.), Reinventing the Museum. Historical and Contemporary Perspectives on the Paradigm Shift, WalnutCreek 2004.

BENEŠ, Z.: Historický text a historická kultura, Praha 1995.

BRABCOVÁ, A. (ed.), Brána muzea otevřena. Průvodce na cestě muzea k lidem a lidi do muzea, Náchod: JUKO 2003, ISBN 80-86213-28-5. CAUVIN, T. Public History. A Textbook of Practice, New York 2016.

COPELAND, Tim, European Democratic Citizenship, Heritage Education and Identity. Strasbourg 2006.

ČINÁTL, Kamil. Naše české minulosti, aneb, jak vzpomínáme. Praha: NLN 2014. ISBN 978-80-7422-291-7.

FOLTÝN D. a kol. Prameny paměti. Sedm kapitol o kulturně historickém dědictví pro potřeby výchovné praxe, Praha: KDDD Pedagogické fakulty UK v Praze 2008. ISBN 978-80 -7290-352-8.

FOLTÝN, D. –HAVLŮJOVÁ, H. (ed.), Kulturní dědictví a udržitelný rozvoj místních komunit, Praha: Pedf. UK, 2013, ISBN 978-80-7290-729-8.

HALBWACHS, Maurice. Kolektivní paměť. Praha: Sociologické nakladatelství. 2009. ISBN 978-80-7418-016.

HOLDEN, J., Cultural Value and the Crisis of Legitimacy: Why Culture Needs a Democratic Mandate, London 2006.

JAGOŠOVÁ, Lucie, JŮVA, Vladimír a MRÁZOVÁ, Lenka. Muzejní pedagogika: metodologické a didaktické aspekty muzejní edukace. 1. vyd. Brno: Paido, 2010. 298 s. Kultura a edukace; sv. 1. ISBN 978-80-7315-207-9.

LÜCKE, M. –ZÜRNDORF, I. Einführung in die Public History. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2018, ISBN 978-3-8252-4909-0.

MÜTTER, B. –SCHÖNEMANN, B. –UFFELMANN, U. (Hrsg.): Geschichtskultur. Theorie –Empirie –Pragmatik. Weinheim 2000. NORBERG-SCHULZ, Christian, Genius loci, Praha: Dokořán, 1994. ISBN 978-80-7363-303-5.

OSWALD, V. –PENDEL, H.-J. (Hg.). Geschichtskultur. Die Anwesenheit von Vergangenheit in der Gegenwart, Schwalbach/Ts. 2009.

ŠOBÁŇOVÁ, Petra: Edukační potenciál muzea. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. ISBN 978-80-244-3034-8.

ŠTORCHOVÁ, L. a kol., Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě, Praha: Scriptorium, 2014. ISBN 978-80-8721-87

TILDEN, F., Interpreting Our Heritage, Chapel Hill 1967.

WOLFRUM, E. Geschichte als Waffe. Vom Kaiserreich bis zu Wiedervereinigung, Göttingen 2001

předmět: **Doktorandský seminář I,II,III**(povinný 1. - 3. ročník)

kód v SIS OPDD1D104A

kód v SIS OPDD1D108A

kód v SIS OPDD1D110A

Pravidelná kolokvia s vedoucími seminářů. Příprava referátů o odborné literatuře, postupu ve studiu a dalších úkolech. Na konci každého semestru kontrola postupu při sepisování doktorské práce.

anotace: Semináře pomohou doktorandům při řešení zásadních koncepčních otázek i běžných badatelských problémů. Vedoucí seminářů budou odborně a metodicky vést doktorandy při práci na řešeném projektu, doktorandi získají možnost průběžně představovat své dílčí výsledky, a tak ověřovat nosnost svých názorů i způsoby své prezentace. V rámci semináře se bude rovněž diskutovat o nové odborné literatuře či o řešení obecných metodologických problémů. Na semináře naváží individuální konzultace se školiteli. Účast na seminářích i na konzultacích se bude evidovat. Seminář se stane páteří doktorského studia. Průběžná kontrola práce doktoranda, zejména na jeho vědeckém projektu, pak přispěje k tomu, aby doktorandi odevzdávali své práce ve stanovené lhůtě. Seminářů se budou účastnit i externí odborníci z ČR i zahraničí.

Studijní literatura:

GRAFF Gerald –BIRKENSTEIN Cathy „The Say/I Say“: The Moves That Matter in Academic Writing. New York: Norton, 2005.

HART, Chris. Doing a literature review. Releasing the social science research imagination. London: UK. Sage Publications, 1998.

předmět: Aktuální problémy historické vědy (povinný)

kód v SIS OPDD1D101A

forma výuky/forma kontroly: přednášky, semináře - 1. ročník/zkouška

anotace: Studijní předmět představuje cyklus přednášek a seminářů, zaměřených na základní problémy českých a obecných dějin, na aktuální stav výzkumu a jeho směřování. Jednotliví vyučující se budou zabývat konkrétními tématy i metodologickými aspekty jejich řešení. Základní rozdělení kombinuje časové a věcné hledisko. Součástí předmětu bude i „historická dílna“ s významnými odborníky mimo PedF a ze zahraničí.

Hlavní témata:

- Staré civilizace a raný středověk,
- Středověk vrcholný a pozdní,
- Raný novověk,
- 19. století,
- 20. století,
- Soudobé dějiny,
- Církevní dějiny,
- Dějiny školství a vzdělanosti,
- Dějiny vizuální kultury,
- Soudobá historiografie,
- Historická geografie,
- Kulturní dědictví,
- Didaktika dějepisu.

předmět: Nové prameny, nové otázky, nové přístupy (povinný)

kód v SIS OPDD1D202A

garant: prof. PhDr. Kateřina Charvátová, CSc., PhDr. Petr Koura, Ph.D., prof. PhDr. Jiří Pokorný, CSc., prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.

forma výuky/forma kontroly: přednášky, semináře- 2. ročník/zkouška

Cíl předmětu se prolíná v několika rovinách historických věd a aplikované historie:

- rozšířit praktické i teoretické znalosti doktorandů týkající se nauky o pramenech,
- přivést je k novým typům zdrojů jako dynamických nositelů historické informace,
- obohatit epistemologickou reflexi a metodologické zakotvení jejich práce,
- prohloubit jejich pojetí historie jako aplikované společenskovědní disciplíny (školní a mimoškolní prostředí, kulturní instituce, historická diskuse).

anotace: Předmět představí informační sítě (archivy, knihovny, galerie a muzea) a jejich proměnu závislosti na digitalizaci a obecném vývoji v 21. století (předpisy GDPR, databáze PEVA a ELZA, multitéxtní prostředí Kramerius, ANNO či internetové projekty H-Net, H/Soz/Kult, Sehenspunkte a jejich možnosti a limity). Zaměří se na nové, často opomíjené druhy pramenů (fotografie, film, rozhlas, televize), předvede specifika kritiky těchto pramenů a bude analyzovat rostoucí sílu médií a jejich působení na historické vědomí. Shrne vlivné a inspirující metodologické trendy historického výzkumu v současnosti a konečně ukáže na průsaky vědeckého oboru do veřejného prostoru (vizuální kultura, propaganda, vliv médií).

Hlavní témata:

- Archivy a databáze, historik a PC,
- Dějiny knihy a dějiny čtení, dějiny mentalit,
- Média, demokracie a technika; Stát a média,
- Propaganda v dějinách a prostřednictvím dějin.

Výběr z literatury:

- BARBIER, Frédéric. L'Europe de Gutenberg: le livre et l'invention de la modernité occidentale, XIIIe-XVIe siècle. Paris: Belin, 200.
- BARTLOVÁ, Milena, ed. Pop history: o historické věrohodnosti románů, filmů, komiksů a počítačových her. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2003.
- BEDNAŘÍK, Petr, JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. Dějiny českých médií: od počátku do současnosti. Praha: Grada, 2011.
- BRIGGS, Asa a BURKE, Peter. A social history of the media: from Gutenberg to the Internet. Cambridge, UK: Polity, 2002.
- BROWN, Simon, STREET, Sarah, WATKINS, Liz I. (ed.). Color and the moving image: history, theory, aesthetics, archive. New York: Routledge, 2013.
- BURKE, Peter. Společnost a vědění: od Gutenberga k Diderotovi. Praha: Karolinum, 2007. BURKE, Peter. Společnost a vědění. II, Od Encyklopedie k Wikipedii. Praha: Karolinum, 2013.
- CONNERTON, Paul. How Societies Remember, Cambridge UP, 1989.
- ČENĚK, David a PORYBNÁ, Tereza, ed. Vizuální antropologie: kultura žitá a viděná. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2010.
- DUCHKOWITSCH, Wolfgang. Medien: Aufklärung, Orientierung, Missbrauch: vom 17. Jahrhundert bis zu Fernsehen und Video. Wien: LIT, 2014.
- DUSSEL, Konrad. Deutsche Rundfunkgeschichte. Konstanz: UTB, 2004.
- GITELMAN, Lisa. Paper knowledge: toward a media history of documents. Durham: Duke University Press, 2014.
- HÖRISCH, Jochen. Eine Geschichte der Medien: von der Oblate zum Internet. 1. Aufl. Frankfurt am Main: Suhrkamp, 2004, 2001.
- KLIMEŠ, Ivan. Kinematografie a stát v českých zemích 1895-1945. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2016.
- KRAUS, Jiří. Jazyk v proměnách komunikačních médií. Praha: Karolinum, 2008.
- Média -dějiny -společnost: kdo rozhoduje o tom, co si myslíme?: (kolektivní monografie k problematice zobrazování dějinných událostí v médiích s digitálním datovým nosičem s dokumentárními snímky s historickou tematikou). V Opavě: Slezská univerzita, Fakulta veřejných politik, 2018.
- ŠTOLL, Martin. Television and totalitarianism in Czechoslovakia: from the first Democratic Republic to the fall of communism. First published. New York: Bloomsbury Academic, 2019.

předmět: **Filozofie** (povinný 1 - 2. ročník)

kód v SIS OPDD1D103A

garant: prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

forma výuky/forma kontroly: konzultace/zkouška

Kurz se soustřeďuje na ontologii, gnozeologii a etiku z dějinného a současného hlediska. Základní cíl je v porozumění dějinám myšlení a v pochopení současné filozofické problematiky s ohledem na porozumění celkům bez marga, vzhledem, jež nejsou pochopitelné z deskripce předmětností v jednotlivých humanitních vědách. Posлуchači budou seznámeni s ontologickými a gnozeologickými předpoklady evropského i neevropského myšlení prostřednictvím prací vrcholných myslitelů.

Cíle a obsahové zaměření: Cílem kurzu je zpřítomnit nehlubší bytné, noetické a etické základy z diachronního i synchronního hlediska v evropském i neevropském myšlení. Seznámení s Husserlovou filosofií, kritika karteziánského rozvrhu světa, důsledky pro současnost. Pochopení Heideggerovy a Patočkovy koncepce současného světa pro řešení problémů existence

Hlavní témata:

Východní filosofie a mýtus a logos ve starém antickém světě,

Středověk jako základ nominalismu a realismu; křesťanská láska jako základ současného,

Novověk a postmoderna jako základ vědy a obecné kultury,

Krise evropských věd,

Existence člověka dnes, otevřenost budoucnosti,

Usebrání a uvlastnění.

Povinná literatura:

Roed, W., Novověká filosofie I

Roed, W., Novověká filosofie II

Hoeffding, H. Král, J., Přehledné dějiny filosofie. Praha: Fr. Strnad, 1941.

Studium pramenů dle osobního výběru po konzultaci s učitelem: Platón, Aristoteles, Plotinos, Augustin, Tomáš Akvinský, Descartes, Spinoza, Leibniz, Kant, Hegel, Marx, Schopenhauer, Nietzsche, Husserl, Heidegger, Patočka, Arendt, Carnap, Wittgenstein, Popper, Lévinas, Foucault, Masaryk, Patočka

Doporučená literatura:

Hogenová A., K dnešku. Praha: Karolinum, 2016, 202 s. ISBN 978-80-7290-892-9

Hogenová A., To dialogue with oneself. Praha: Karolinum, 2017, 198 s. ISBN 978-80-7290-925-4.

Hogenová A., Time and Dasein. Philosophy of Education, 2016, vol. 2016, s. 59-65. ISSN 1811-0916.

Hogenová A., K fenoménu "die Machenschaft". Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2016, 146 s. ISBN 978-80-7290-882-0.

Hogenová A., Bytí a rozumění. Praha: Karolinum, 2016, 176 s. ISBN 978-80-7290-870-7.

Hogenová A., Fenomenologie a postmoderna. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2015, 192 s. ISBN 978-80-7290-81

Hogenová A., Intencionalita a fenomenologie. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2015, 248 s. ISBN 978-80-7290-845-5.

Hogenová A., K Husserlovým pasivním syntézám. Praha: Karolinum, 2014, 199 s. ISBN 978-80-7290-767

Hogenová A., Čas a sebezpoznání. Praha: Univerzita Karlova v Praze –Pedagogická fakulta, 2014, 170 s. ISBN 978-80-7290-781-6.

předmět: **Cizí jazyk –anglický jazyk** (povinný - doporučeno 1. ročník)

garant: Mgr. Petr Lašťovička

kód v SIS OPDA1A031A

forma výuky/forma kontroly: konzultace/zkouška

anotace: Zkouška z cizího – anglického jazyka má za cíl posílit a ověřit jazykové kompetence doktoranda. Zkouška má prokázat, zda je doktorand schopen používat odbornou literaturu k svému tématu v anglickém jazyce, zná terminologii a dokáže v tomto jazyce prezentovat své názory. Ke zkoušce doktorand přečte cca 250 stran anglicky psaného odborného textu, který ještě nebyl přeložen do češtiny. O tomto textu i o tématu své doktorské práce pak s examínátorem diskutuje. Kratší examínátorem vybraný úryvek daného textu přeloží doktorand do češtiny. Cizí jazyk si volí doktorand s ohledem na zpracovávané téma.

Povinná literatura:

HEWINGS, Martin. Cambridge academic English: an integrated skills course for EAP. Upper intermediate / Martin Hewings; course consultant, Michael McCarthy. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. ISBN 9780521165204.

HEWINGS, Martin. Cambridge academic English: an integrated skills course for EAP. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. ISBN 9780521165211.

HEWINGS, Martin. Advanced Grammar in Use. CUP. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. ISBN 978-1107697386.

JONES, L., Making Progress, Cambridge University Press, 2005. ISBN: 0521537029.

ŠTĚPÁNEK, Libor a Janice de HAAF. Akademická angličtina = Academic English: průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce. Praha: Grada, 2011. ISBN 9788024735771.

Doporučená literatura:

MURPHY, R. Grammar in Use, Cambridge University Press, 2015. ISBN 978-0-521-18908-8.

předmět: **DALŠÍ Cizí jazyk - německý jazyk**(povinně volitelný 1.- 3. ročník)

kód v SIS OPDG1G031A

garant: PhDr. Dalibor Zeman, Ph.D.

forma výuky/forma kontroly: konzultace/zkouška

anotace: Zkouška z dalšího cizího – německého jazyka má za cíl posílit a ověřit jazykové kompetence doktoranda. Zkouška má prokázat, zda je doktorand schopen používat odbornou literaturu k svému tématu v německém jazyce, zná terminologii a dokáže v tomto jazyce prezentovat své názory. Ke zkoušce doktorand přečte cca 250 stran německy psaného odborného textu, který ještě nebyl přeložen do češtiny. O tomto textu i o tématu své doktorské práce pak s examínátorem diskutuje. Kratší examínátorem vybraný úryvek daného textu přeloží doktorand do češtiny. Cizí jazyk si volí doktorand s ohledem na zpracovávané téma.

Povinná literatura:

GROTTSTEIN-SCHRAMM, Barbara a KALENDER, Susanne a SPECHT, Franz. Schritte neu Grammatik A1-B1. Vyd. 1., München: Hueber Verlag, 2017. ISBN 978-3-19-011081-0

předmět: **DALŠÍ Cizí jazyk- francouzština**(povinně volitelný 1.- 3. ročník)

kód v SIS OPDF1F031A

garant: Dr. PhDr. Renáta Listíková, MCF

forma výuky/forma kontroly: konzultace/zkouška

anotace: Zkouška z dalšího cizího – francouzského jazyka má za cíl posílit a ověřit jazykové kompetence doktoranda. Zkouška má prokázat, zda je doktorand schopen studovat odbornou literaturu k svému tématu ve francouzském jazyce, zná terminologii a dokáže v tomto jazyce prezentovat své názory. Ke zkoušce doktorand přečte cca 250 stran francouzsky psaného odborného textu, který ještě nebyl přeložen do češtiny. O tomto textu i o tématu své doktorské práce pak s examínátorem diskutuje. Kratší examínátorem vybraný úryvek daného textu přeloží doktorand do češtiny. Cizí jazyk si volí doktorand s ohledem na zpracovávané téma.

Povinná literatura

Grammaire Progressive du français avec 600 exercices. Niveau intermédiaire. Paris: CLE International, 2003.

Vocabulaire progressif du français avec 250 exercices. Niveau intermédiaire, Niveau avancé. Paris: CLE International, 2001.

PINSON Cécile (coordination), Edito, Méthode de français et Cahier d'activité, Niveau A2, B1, B2. Paris: Didier, 2018.

BARTHE Marie, CHOVELON Bernadette, Le français par les textes, Niveau A2-B1, B1-B2, Presses universitaires de Grenoble (PUG), 2015.

Doporučená literatura:

PARIZET, M.-L., GRANDET, É, CORSAIN M.: Activités pour le cadre européenne commun –niveau A2, B1, B2. CLE International, 2010.

CHOLLET I., ROBERT J-M., Orthographe progressive du français -Niveau intermédiaire. Niveau avancé.Paris: CLE International, 2015.

MIMRAN R., POISSON-QUINTON S., Expression écrite 3 et 4 -Niveau B1 et B2.Paris: CLE International, 2008.

MIQUEL C., Communication progressive du français -Niveau avancé, Paris: CLE International, 2008

DOLLEZ, C., PONS, C. a kol.,Alter Ego+ 3, 4 et Cahier de perfectionnement .Hachette FLE, 2015.

HENDRICH, J. a kol.: Francouzská mluvnice. Fraus. Plzeň 2001.

MÜLLEROVÁ, E.: Gramatika francouzského jazyka ve cvičeních -úroveň B1-B2., Praha 2016, e-kniha na webu KFJL nebo <https://publi.cz/books/401/index.html?secured=false#coverLecture> en français facile (různá nakladatelství) na úrovni A2-B1

předmět: **DALŠÍ Cizí jazyk - ruský jazyk** (povinně volitelný 1.- 3. ročník)

kód v SIS OPDR1R031A

garant: PhDr. Lenka Rozboudová, Ph.D.

forma výuky/forma kontroly: konzultace/zkouška

anotace: Zkouška z dalšího cizího – ruského jazyka má za cíl posílit a ověřit jazykové kompetence doktoranda. Zkouška má prokázat, zda je doktorand schopen používat odbornou literaturu ksvému tématu v ruském jazyce, zná terminologii a dokáže v tomto jazyce prezentovat své názory.Ke zkoušce doktorand přečte cca 250 stran rusky psaného odborného textu, který ještě nebyl přeložen do češtiny. O tomto textu i o tématu své doktorské práce pak s examinátorem diskutuje. Kratší examinátorem vybraný úryvek daného textu doktorand přeloží do češtiny. Cizí jazyk si volí doktorand s ohledem na zpracovávané téma.P

Povinná literatura:

BELYNTSEVA, Olga,JANEK, Adam aMAMONOVA, Julija.Učebnice současné ruštiny = Učebnik sovremennogo russkogo jazyka. Vyd. 1., 2 sv. Brno: Computer Press, 2009,ISBN 978-80-251-2442-0.

Doporučená literatura:

JELÍNEK, Stanislav et al.Raduga 1: po-novomu. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2011. 1. sv. ISBN 978-80-7238-988-9.

JELÍNEK, Stanislav et al.Raduga 2: po-novomu. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2008. 3 sv. ISBN 978-80-7238-700-7.

JELÍNEK, Stanislav et al.Raduga 3: po-novomu. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2009. 3 sv. ISBN 978-80-7238-772-4.

JELÍNEK, Stanislav et al.Raduga 4: po-novomu. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2010. 3 sv.ISBN 978-80-7238-947-6.

JELÍNEK, Stanislav et al.Raduga 5: po-novomu. 1. vyd. Plzeň: Fraus, 2011. 3 sv. ISBN 978-80-7238-953-7.

MAMONOVA, Julija a JANEK, Adam. Ruština pro samouky a věčné začátečníky: + MP3. 1. vydání. Brno: Edika, 2016. 286 stran. ISBN 978-80-266-1016-8.

předmět: Metodoloický kurz

kód v SIS OPDD1D310A